Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

LAND OG BY

ILLUSTRERET UGEBLAD

FOR DANSKE HJEM

No. 1 10 Øre Redaktør: MORTEN KORCH 6. Juli 1919

FLAGET HEJSES!

Billedet viser en ung Sønderjyde, der staar heroppe i Danmark og hejser Danebrog. Medens han staar og trækker i Snorene, ser han med næsten ærbødig Kærlighed paa vort skønne Symbol.

Men hvem kender hans Tanker? Maaske de i dette Øjeblik dvæler ved andre Faner; maaske Synet af det skønne Flag med de friske røde og hvide Farver bringer andre Danebrogsfarver frem for hans Tankes Øje.

Gamle Faner, der har ligget gemt i Kister og Skuffer og i mere end et halvt Aarhundrede aldrig har faaet Lov til at folde sig ud for den friske Vind, aldrig haft Lov til aabenlyst at tolke deres Ejeres Sindelag. De gamle Flag, der ligger og venter dernede i hans Hjemstavn.

I denne Sommer har Danebrog haft en Stortid. Man har fejret dets stolte Jubilæum, der blev en Festdag for det hele Folk. Og ved mangen anden festlig Anledning er det i denne Tid hejset til Tops for at tolke vor Glæde. Der er kommen saa mange nye Danebrogsflag, og flere vil komme til, Skaren vokser. Naar de flagrer lystigt fra de hvide Stænger i de smaa Kolonihaver, foran de store Villaer, ved Bøndergaarde og Huse, taler de deres stærke Sprog.

Men ikke kan de tale saa stærkt som de blege, mølædte Flag, der ligger gemt i Sønderjylland.

Den Dag er nu ikke længere saa fjærn, da de atter tør vaje frit over Sønderjyllands Agre. Freden er sluttet, vi ved, at Dagen kommer.

Sønderjyderne vil se paa dem med en ærbødig Kærlighed, vi næppe forstaar. De mange Minder vil tale til dem, maaske et og andet Øje vil dugges; men deres Hjerter vil banke af Glæde.

Det er svært at vænne sig til Freden.

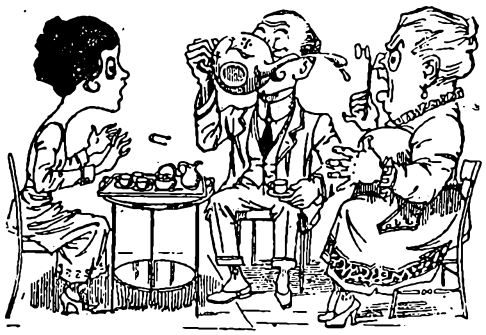

Naar Hr. Smith er i Selskab opfører han sig ganske, som da han levede Løbegravenes utvungne Liv.

Han kan ikke vænne sig til at ligge i en Seng. Om Morgenen finder man ham paa Gulvet.

Og Brolæggerne paa Gaden forestiller sig, at der maa være noget galt i hans Hovede, naar han opfører sig som i Løbegraven.

En god Middag er ikke noget for ham. Han fanger en Fisk, som han steger over Lys i sin Have. Naboerne ser forundret til.

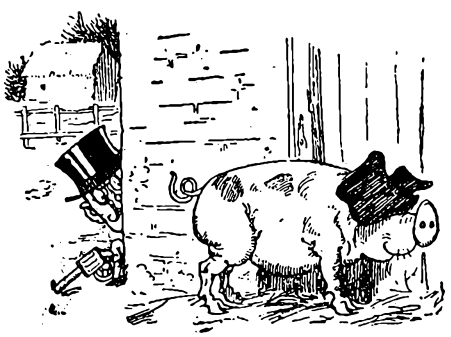

Og ser han en Gris, gribes han af Soldatens Jægerinstinkt og erklærer den for et godt Bytte.

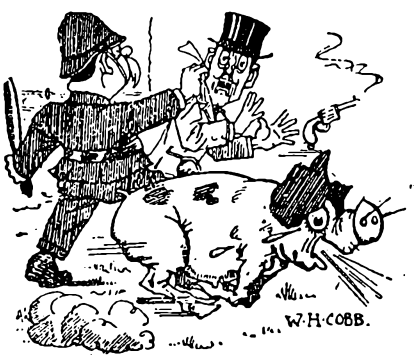

Men det maa man ikke! Politiet griber ind, og der hjælper ingen: Kammerad! Vi lever heldigvis i Freden nu... ogsaa Grisene.

HILSEN TIL VORE LÆSERE

NAAR en fremmed træder over vor Tærskel, er de første Ord, man hører, hans Hilsen til os. Man lytter til Stemmens Klang samtidig med, at man betragter Gæsten, og meget er afhængigt af dette vort første Indtryk. Saaledes kommer »LAND OG BY« i Dag for første Gang ind i mange Tusind danske Hjem, og ogsaa vi vil efter god gammel Sædvane begynde med en venlig Hilsen. En Hilsen, der er oprigtig og ærlig, og som vi haaber maa danne Indledningen til et varigt Venskabsforhold mellem vore Læsere og os.

Vore mange Tusind Læsere vil betragte Gæsten, og vi haaber, at dette Indtryk maa blive gunstigt og give Lyst til at knytte Forbindelsen fast.

Et Blad er ikke som en personlig Gæst, og dog er et Blad noget levende. Det har en Sjæl, der præger det, en Sjæl, der kan spores i dets Spalter og Linier. Denne Bladets Sjæl eller Aand er bestemmende for Bladets Virkning og sætter sine Spor.

Det er vigtigt, hvilke Blade man læser, det har langt større Betydning, end man almindeligvis tror. Et Blad kan bidrage meget til at bygge op eller bryde ned i et Menneskes Sind og i et Hjem. Vi vil bestræbe os for, at »LAND OG BY« helt og fuldt maa blive i Overensstemmelse med sit Program, et godt Ugeblad i den gode, gamle Aand og dog i Forstaaelse med Tidens Krav og Ønsker. Vi vil, støttende os til en Stab af gode Medarbejdere og Kunstnere, søge at lede »LAND OG BY« efter de bedste Traditioner, saa det kan blive et virkelig godt, folkeligt Blad.

Vi vil undgaa unødvendig Fyld af den Art, der findes i Dagbladenes Spalter, og kun bringe gode og underholdende Romaner og Noveller, hovedsagenlig af danske Forfattere. Vi vil bestræbe os for at gøre Stoffet saa afvekslende som muligt og dog udvælge det, saa Bladet med Udbytte og Fornøjelse kan læses af baade unge og gamle.

Vi vil haabe, at det gennem disse Bestræbelser maa lykkes for os at gøre »LAND OG BY« til en kærkommen ugentlig Gæst i Deres Hjem, en Gæst, der ikke alene maa blive i Stand til at berede Dem mange fornøjelige Timer; men ogsaa blive til aandelig Berigelse.

KONG RAMSES BYGMESTER

Efter Herodot
ved
Børge Janssen

Tiden er 1200 Aar før Kristi Fødsel og Stedet det skønne Ægypten, hvor Gudernes Søn, Menneskenes Herre, den rigeste af de rige, den skønneste af de skønne, Løven blandt Krigerne, Tyren blandt Mændene: Ramses den Tredie er Konge.

Tolv Konger har han overvundet og lagt i Lænker, niogtredive Stæder og Lande har han besejret og lagt for sin kongelige Fod, Tusinder Slaver maa dø for hans Haand, om han saa vil, og hans Skatte kan ej tælles og heller ej de skønne Templer, Paladser, Støtter, Obelisker og Billeder, han har rejst.

Men skønnest af alle disse Paladser er dog Skatkammeret i Medinet-Habu. I tyve Aar har hans fornemste Bygmester arbejdet paa det, Tusinder Slaver har slæbt sig til Døde, for at det skønne Værk skulde blive fuldført, og atter andre Tusinder er døde under Pisken, fordi deres Arbejde ej gik ilsomt nok.

Men nu staar Værket færdigt, Templet knejser med sine mægtige Mure; og Taarnenes Pylonporte løfter sig mod den blaa Himmel og lyser i Solen med skønne Farvers Glød.

Ja, Værket er skønt, men det skal ogsaa rumme alle Kong Ramses's Skatte, og paa det at ingen skal komme og rane dem, er der kun gjort en eneste Indgang i hele Paladset, og den store Guldnøgle til den gemmer Kong Ramses altid paa sit Bryst. Han er da sikker, thi de tykke Mure kan ingen bryde, og Dag efter Dag vil han ene vandre gennem Søjlegangene, hvor der ligger Dynger af Guldkorn, hvor Sølvbarrer er stablet fra Gulv til Loft, hvor Kister staar fyldte med glimtende Turkiser, Opaler, Blaasten og Grønsten, kostelige Røgelser fra Pun, Ædelstene og Smykker, med Seglringe, Kæder og Diademer, og hvor Hundreder Guldstøtter af Osiris og Isis tavs stirrer paa Guden blandt Menneskene, den store Kong Ramses, der ene gaar gennem de høje Sale og fryder sit Øje ved al denne Rigdom.

Men ej er nogen sikker, ej en Gang denne Kongernes Konge; thi Ramses' Bygmester havde ved Dag og Nat, mens han opførte dette herlige Værk, ej haft Ro i sit Sind, tænkt: hvordan skulde han skatte sig, om end kun lidt, saa dog noget af al denne Herlighed? Havde Ramses ej ranet den fra Kongen af Libu og de andre Herskere; hvi kunde han, Bygmesteren, da ej igen rane deraf til sig selv?

Den Tanke mødte ham gennem lange Aar, og han fandt da tilsidst paa Raad, og i al Hemmelighed lod han en af de store

I Lampens Skin straaled tusind Diamanter mod dem.

Stene i Muren gøre saa, at den kunde drejes om sin egen Akse, saaledes at der blev en snæver Aabning, stor nok til, at et Menneske kunde tvinge sig igennem den. Men naar Stenen atter var paa Plads, kunde ingen se andet, end at Stenen al Tid havde siddet paa sin rette Plads. Saaledes havde Bygmesteren da skaffet sig en hemmelig Indgang og vilde just til at nyde Lønnen for sin Snildhed, da Guderne gav ham den Straf, han fortjente: han sygnede hen og døde.

Men inden da betroede han Hemmeligheden til sine to Sønner, som ogsaa var Bygmestre ved Kong Ramses's Hof, og

deres Guldtørst var ej mindre end Faderens, og det varede ej længe, før de i Nattens sene Time sneg sig til Skatkammeret, rokkede Stenen: og, store Osiris, underfuldt var det Syn, de saa'! I Faklens Skin straaled tusind Diamanters Ildøjne mod dem, og nær var de slagne af Rædsel flygtet, men Guldtørsten sejrede, og de tog saa meget, de kunde bære bort af Herligheden.

Gang efter Gang kom de igen, og tilsidst mærkede Kongen, at det begyndte at svinde i Skattene, dog, han maatte fejle, selv' havde han Guldnøglen, og dertil var Seglet for Døren ej brudt, da han kom! Saaledes tænkte han, men sært var det dog. Og stadig svandt det mere; ej kunde det skjules, Tyve maatte have sin Gang her, men hvordan?

Han adspurgte de vise Stjærnetydere, Magere og Slangebesværgere, han bragte Offer til Guden Hormachu og til de hellige Krokodiller, men ej hjalp det, ingen kunde svare ham!

Da vendte han Guderne Ryggen og lod gøre en Fodsnare, som han opsatte i Skatkammeret. Og det hjalp! Thi i en sen Nattetime kom de tvende Brødre snigende sig som sædvanlig, den ene holdt Vagt, den anden stjal; men ak, denne Sinde stjal han for sidste Gang; thi med ét, som han listede sig frem mellem Søjlerne, slog noget sammen om hans Ben. I Vaande og Smerte styrtede han om paa Flisegulvet; raabe om Hjælp turde han ikke, heller ej en Gang klage sig. Længe ventede Broderen, der holdt Vagt, og tilsidst listede han sig ind for at se, hvorfor den anden dog ej kom. Først søgte han at fri ham; men det var ej muligt, og de lagde da Raad op om, hvad der var at gøre, og for at Kongen nu ej skulde faa at vide, hvem det var, som var gaaet i Snaren, bad den fangne: kære Broder, du afskære mit Hoved! Saa' skete det, og næste Morgen, da Kongen paa sin Vandring kom gennem Skatkamret, fandt han en — hovedløs — Mand i Snaren. At han undredes herover, kan man vel forstaa, og heller ej kan man undres paa, at han var i ilde Lune den Dag, noget, hans Slaver fik at mærke! Thi som Offer til Guden, at dette kunde opklares, lod Kongen Hovedet afskære paa hundrede Slaver. Men det maa dog ej have været Guderne nok; thi intet Svar gav de, og for da paa anden Vis at faa Løsningen paa denne sælsomme Gaade lod han Liget bringe ud til Stadsmuren, hvor det blev ophængt, medens der udenom opstilledes Vagt. Og denne havde Kongen givet Befaling til at fange enhver, som betragtede Liget og ved blot mindste Mine gav til Kende, at Synet giorde dem ondt. De maatte da have kendt den døde, og saaledes skulde man nok komme paa Spor efter, hvem Tyven var!

Og snart kendte Folk denne Befaling, og alle vogtede sig vel for at se bedrøvet ud, naar de kom forbi den døde. Snarere lo de og var lystige. Men nu skete det, at den dødes Moder ej vilde lide den Tort, at hendes Søns Lig skulde hænge til Spot og Spe, og hun befalede derfor sin anden Søn, at han skulde nedtage det. Først nægtede han det; det var jo gal Mands Værk! Men saa sagde Moderen, at gjorde han det ej, da gik hun til Kongen og berettede alt!

Saa maatte Sønnen jo til Arbejdet; men først grundede han en Tid paa, hvordan den Sag skulde gribes an; snildt maatte det gøres, ellers var han sikkert inden Aften en død Mand. Og nu var han snild, og han gik da hen til en Fellah og lejede fem Muldyr af ham, og derfra gik han hen til en Vingaardsmand og købte ti Lædersække med den lifligste Vin, der nogen Tid havde vokset i Nilens Dal. Og Sækkene blev lagt paa Dyrene, og langsomt gik det frem mod Stadsmuren.

Solen skinnede, Dagen var hed, og svært var det at komme frem mellem de mange, der mylrede paa hver en Kant: alle Slags Haandværkere: Billedmagere, Skrivere, Krigere og Præster bølgede mellem Stadens Huse — dér kom et Tog af Præster, som mellem sig bar et gyldent Bur med en hellig Krokodille — dér sad en Slangebesværger og blæste Fløjte for en Slange, som rejste sig og spillede med Tungen, dér købslog Købmænd og Kræmmere om Ris, Korn, Røgelse, Smykker, dér kom et Tog af skønne Kvinder, lyse som Dagen, dér et Ligtog med Præster og Magere, sorte som Natten. Og de hylede og jamrede, mens mange Stemmer raabte og raabte, højere, højere:

Hellige Guder, hellige Osiris,
herlige Isis, hør vore Bønner!
Lad hans Sjæl i Tusinder Aar
flakke fra Verden til Verden,
og giv den da Fred, at den i Nattens Time
kan vandre gennem Jordens mørke Templer
og om Dagen i Solbaaden glide over din Himmel!
Hør os Osiris, hellige Osiris!

Saaledes lød Sangen, og den naaede ogsaa til Bygmesteren, som kom med sine Muldyr, og det jog gennem ham — om dette nu var et ilde Varsel? Gal Mands Værk var det, maaske vilde han snart være grebet af Vagten, lænket og ført for Kongen, Døden var ham vis!

Et Øjeblik tænkte han paa at fly; men saa samlede han sit Mod — dér var Stadsmuren, dér saa' han alt Broderens Lig! Det gøs i ham — saa drog han sin Kniv — vilde han dø? Nej, hvad var det nu, han gjorde? Forsigtig listede han hen paa Siden af Dyrene, og uden nogen saa' det, gav han de udspilede Sække et Snit, saa fine Straaler af den liflige Vin stod i Bue ud i Luften. Og saa gav han sig til at piske paa Dyrene. Nu var de lige ud for Liget, hvor Vagterne stod som Støtter og stirrede frem for sig. Men hvad var det? Nu rørte Støtterne sig, bøjede sig forover og glemte helt at se efter Folk, der gik forbi. Vagtens Blik havde nemlig ramt Straalerne, som stod ud fra Vinsækkene, og nu raabte Vagten:

»Fellah, du spilder din Vin!«

Og Bygmesteren, der lod, som han nu først opdagede, at Vinen flød, gav sig til at rive sig i Haaret, mens han jamrede og klagede:

»Aa, Guder, aa Guder, min Vin, min Vin, jeg er fortabt, se al min Ejendom spildes paa Jorden, Hjælp, Hjælp, det er den sødeste, den herligste Vin, Vin fra Luksor!«

Og Vagten kom nu for at hjælpe! Med Fade og Kander kom de styrtende inde fra deres Hus, og hvad de ej drak paa Stedet, tog de med ind.

Og Bygmesteren jamrede sig og drog videre med de slunkne Vinsække; men snart efter, da Solen var nede, og Mørket alt faldt paa, vendte han tilbage, kiggede ind i Vagthuset: dér laa de alle og sov!

Saa tog han Broderens Lig ned, lagde det paa Ryggen af et Muldyr og skyndte sig bort.

Dagen derefter rasede Kongen over, hvad der var sket, og da han havde ladet alle Soldaterne ophænge paa Muren og derefter en Tid havde grundet over, hvordan han skulde faa Lys i dette Mørke, gik han til sin skønne Datter og sagde til hende, at hun skulde stille sig venligt an mod alle Hoffets Mænd; thi mellem dem maatte Tyven sikkert findes, eftersom han havde kunnet skaffe sig ind i Skatkammeret. Og nu skulde hun se at faa dem til at prale af de Bedrifter og Mesterstykker, de havde gjort, og kom saa den rette, og fik hun med milde Ord og Blikke ham til at tilstaa, da skulde hun gribe ham og holde ham fast, til Vagten kunde gribe ham.

Naa, en ægyptisk Kongedatter vil ligesom alle andre Kvinder gerne vise den Magt, de kan have over de arme Mænd, og Kong Ramses' Datter begyndte da at drive sin Kunst.

Snart hørte Bygmesteren om Sagen, og han rustede sig da til at gribe Sagen an paa rette Vis, naar hans Time var inde. Og snart var den saa. Skønt snoede Prinsessen sig, mildt klang hendes Stemme, og dér brændte saa sugende en Glød i de store Gazeløjne, at den fænged i hans arme Hjærte. Og bedre blev det ej, da hun drog ham med paa Hynden ved hendes Side. Han kunde da ej skjule det mindste for hende, og han fortalte alt, som det nøjagtig var tilgaaet. Da sprang hun op, greb hans Haand for at holde ham fast; men saa skete noget sælsomt: hun beholdt hans Haand og Arm, og selv flygted han bort! Da Vagten kom, stod Prinsessen med en Lig-Haand og Arm, som den snilde Bygmester havde skjult under Kappen, tænkende, at alt vilde ske, som det ogsaa skete.

— Men da Kong Ramses, Løven blandt Krigerne, Tyren blandt Mændene, den rigeste af de rige, den skønneste af de skønneste, da han, de store Guders Seglbevarer, hørte dette sidste, da gled et Smil over hans kongelige Aasyn, og han sagde:

»Høje Osiris, den, der har haft Snille til at udføre alle disse Mesterstykker, ham vilde det være ilde Daarskab at straffe; thi han kan blive mig og mit Rige til herlig Gavn, han maa være en stor Vismand, og det er min kongelige Vilje, at han skal have min skønne Datter til Ægte.«

Og det skete som Kongen havde befalet.

SKÆMT

»Husk nu paa, at Israels Rige blev indtaget af Salmanassar!« sagde Læreren. — »Peter! Du hørte ikke efter. — Hvem var det, der gjorde Ende paa Israels Rige?«

»Sadelmager Lassen«, svarede Peter stolt, for han havde netop hørt godt efter, syntes han.

GULDETS MAGT

Af E. A. ROWLANDS

Kap. I.

Millionærens Død.

Den store Millionær, Andrew Heron, laa for Døden.

Han var bleven anbragt paa en Chaiselong henne ved et af Vinduerne, hvorfra der var en fri Udsigt over Parkens Trægrupper og Blomsterbede. I det store, højloftede Værelse stod alle Vinduer aabne, saa Foraarets blide Luftning fyldte Rummet. Nede i Parken løftede Pære- og Æbletræerne deres hvide og svagt rødmende Blomsterklynger højt over Plænernes svale grønne. Bedene fyldte Luften med solvarm Blomsteraande, og fjernere borte sænkede Jordsmonnet sig ved kunstigt anlagte Terrasser ned mod den lille Indsø, hvis glitrende Vand saas gnistrende og blinkende i Solen.

Dette fornemme, gamle Landslot havde Heron netop købt sig for et Aar siden for her at indrette sig et stilfuldt og hyggeligt Hjem.

Skønt Andrew Heron var døende, var hans Blik dog ganske klart, og endnu hvilede et Præg af stor Energi over hans rolige, markerede Ansigt. Lægen havde villet, at han skulde blive i sin Seng, men den syge var stædig. Kunde han ikke faa Lov til at dø under aaben Himmel, saa vilde han dog i det mindste være den frie, frodige Natur saa nær som muligt, og derfor havde han ladet sig anbringe her ved det aabne Vindue ... nu var de Tider forbi, da han kunde sove under aaben Himmel som den Gang — for Aar tilbage!

Han frygtede ikke Døden. Andrew Heron havde for ofte set Farer og Ulykker under Øjne, det var noget ganske andet, der nu formørkede hans Sind og fyldte hans sidste Timer med bange Anelser.

Pludseligt fik hans Ansigt nyt Liv, og hans Øjne straalede. Der var blevet banket paa Døren, og i det samme traadte en ung Mand ind i Sygeværelset. Hurtigt gik han gennem Stuen og lagde sig paa Knæ ved Siden af den syge.

»Jeg fik Telegrammet nu til Morgen! Men kære Hr. Heron, hvorfor sendte De dog ikke Bud efter mig før?« sagde den unge Mand ængsteligt. »Nu hører jeg, De har været syg i flere Dage, mens jeg har været borte. Det er forkert af Dem, at De ikke har ladet mig det vide!«

Heron havde lagt sin Haand paa den unge Mands Hoved, mens hans Blik skarpt og nøje, ligesom undersøgende fulgte Ansigtets rene og ædle Linier. Heron saa, at Trækkene sitrede i Smerte, og at Taarerne var nær ved at bryde frem, og pludseligt bøjede han sig hen mod John Marchmont og kyssede ham paa Panden.

»Lad nu være at være vred over det, kære John«, sagde han stille. »Kom, giv mig Deres Haand! Saadan — jeg har det allerede bedre nu, De er her!«

Men i det samme faldt han tilbage i Puderne med en smertefuld Stønnen, og ude af sig selv af Angst greb John Marchmont ham i sine Arme og bøjede sig over ham. Sygeplejersken stod øjeblikkeligt ved Marchmonts Side og fjernede lempeligt hans Arme fra den syge ... Sindsbevægelsen var for stor, mente hun ... og mens hun selv gav sig til at hjælpe Heron, gik John Marchmont sagte ud af Sygeværelset, selv et Bytte for den største og oprigtigste Sorg.

John Marchmont var kun Andrew Herons Privatsekretær, men i de Aar, siden han var kommet i Herons Tjeneste, var den gamle Mands Hus blevet hans eneste Hjem, og Heron selv som en Fader for ham. Johns egen Fader var død, og et Barndomshjem havde han aldrig kendt. Forholdet mellem den gamle og den unge, der var begyndt som et rent Forretningsforhold, var saaledes stille gledet over til et Hengivenhedsforhold som mellem Fader og Søn. John kunde slet ikke fatte den Tanke, at hans kære Velgører virkelig skulde forlade ham for bestandigt, at denne stærke, livskraftige og evnerige Personlighed saa brat skulde bukke under og dø.

Fortvivlet gik han ind i Herons Arbejdsværelse og satte sig her med Ansigtet gemt i sine Hænder. Som han sad der, kørte en Vogn ind gennem Indkørslen til Patrixcrest, og en anden ung Mand steg hurtigt ud og gik op ad Stentrappen til Hovedindgangen.

Det var Philip Heron, den døende Mands eneste Nevø og Arving. Det var Heron selv, der

havde sendt Bud efter ham, og nu han var her, følte Philip selv hele Betydningen af det, der forestod, følte det i den Grad, at han, Arvingen, allerede bevægede sig med en Holdning, som om han ejede det hele. Han var en smuk ung Mand af en noget mørkladen Type. Hans Træk og Holdning mindede om Onklen, men havde ikke dennes tillidvækkende og menneskekærlige Ro. Hans Øjne havde et næsten flakkende Udtryk.

Philip havde hele sit Liv ventet paa at skulle overtage sin Onkels Ejendomme og Penge, men ganske vist havde han ikke turdet haabe, at det lykkelige Øjeblik skulde komme saa hurtigt.

Philip standsede nu for at give en Ordre til Tjeneren:

»De maa hellere underrette min Onkel om, at jeg er kommet«, sagde han kort.

Langsomt gik han op gennem Forhallen, mens hans Blik selvtilfredst strejfede Væggenes kostbare Malerier og Trappens massive Broncefigurer ... han ejede nu det hele og mere til! Endeligt, efter lange Aar, var hans Pengevanskeligheder da Slut ... det var noget af det bedste af det hele!

Mens Philip Heron gik afventende frem og tilbage, blev Døren aabnet fra Arbejdsværelset, og John Marchmont kom ud for at hilse paa ham. Marchmont var ikke saa smuk som Philip, og som han stod der med forgrædte Øjne og bøjet Hoved, gjorde han aldeles ikke Indtryk af at være den, han virkelig var, en sjælden værdifuld Repræsentant for ung, engelsk, mandlig Ungdom. Og dog var der over hans Fremtræden et Skær af solid Dannelse og fornem Kultur, som Philip Heron med al sin Skønhed og sine elegante Klæder aldeles manglede.

Philip Heron hilste kort paa John Marchmont.

»Ja, det er jo meget sørgeligt«, sagde han med en Skuldertrækning. Han havde altid over for Marchmont været meget kølig i sit Væsen, egentlig kunde han ikke udstaa ham, hvorfor vidste han knap nok selv.

Enhver videre Samtale blev afbrudt, da en af Sygeplejerskerne i det samme kom ned i Forhallen og bad Philip Heron komme op til sin Onkel. Samtidigt vendte hun sig til Marchmont og bad ham følge med, da den syge ogsaa ønskede at se ham.

Tavse gik de to unge Mænd op ad Trappen, videre gennem Korridoren, hvis tykke Tæppe dæmpede deres Skridt, og ind i Herons Sygeværelse, der nu, fra at have været en rigt udstyret Salon, var blevet forvandlet til et køligt, lyst og luftigt Værelse med kun de nødvendigste Møbler.

Den syge saa paa dem med et forunderligt, næsten bydende Blik, der fik de to unge Mænd til at standse tavse og undrende ved Sygelejet. Saa nikkede Heron hen til Sygeplejersken, der øjeblikkeligt efterkom Befalingen og hjalp den syge halvt op i siddende Stilling, idet hun understøttede ham med Puder. Paa et nyt kommanderende Nik forlod hun tavs Værelset. Der var en Stund stille i det store Værelse. Saa pegede den syge pludseligt med udstrakt Haand paa sin Nevø og sagde koldt: »Kom her hen!«

Herons Stemme var svag, og dog følte man en Understrøm af Kraft og Vilje.

»Knæl«, befalede han, og var det end meget svært for Philip at lyde, saa bøjede han dog uvilkaarligt Knæ ved Siden af Lejet. Men Blodet var veget fra hans Kinder, saa han syntes helt gusten.

Den gamle Mand saa alvorligt paa ham: »Du er min Broders eneste Søn! Min Broder døde i aabenlyst Had til mig, fordi jeg fik Heldet med mig der, hvor han tabte Spillet. Da jeg hørte om hans Død, lovede jeg mig selv, at jeg gennem dig vilde give ham tilbage alt det, han selv havde villet eje. Fra en ringe og beskeden Stilling gjorde jeg dig til en rig, elegant ung Gentleman, og du har saa sandelig vidst at spille denne Rolle godt nok, men hvad har du været for mig til Gengæld? For du tror maaske, at jeg ikke ved noget om, hvordan du har levet dit Liv? Der tager du fejl, jeg kender alt fra Punkt til Punkt. Og ikke eet Sted kan man pege og sige, at der har du gjort noget nyttigt eller godt. Lediggang og Udsvævelse, det har været dit Liv fra Dag til Dag. Alt det kunde jeg maaske endda have tilgivet, men ikke dette«, sluttede han og rev i det samme et Papir frem fra sin løse Natdragt og holdt det hen for Øjnene af Philip, der forfærdet sprang op og stod og stirrede paa ham.

Andrew Herons hele Legeme skælvede, hans Stemme var næppe hørlig:

»Lad være, at min Brodersøn har været doven og hjerteløs, men, Philip, døde end min Broder som en slagen og skuffet Mand, saa gik han dog hæderlig i sin Grav!«

Et fortvivlet, graadfyldt Raab lød fra den gamles Læber: »Dreng dog, hvorfor har du gjort dette? Kunde du i det mindste ikke have ventet saa længe, blot nogle faa Uger, og alt vilde have været dit! Og saa gaar du hen og skriver falsk! Du, mit eget Kød og Blod, du har dømt dig selv som en Tyv! Du er vanæret — vanæret — —«.

Noget tilbage stod John Marchmont ordløs og stille, hans Ansigt udtrykte Sorg og Forfærdelse. Smerten og Sorgen i Andrew Herons Stemme havde næsten lammet ham. Hele Scenen

syntes ham alt for pinlig, og stille vilde han gaa sin Vej, da den gamles svage Stemme kaldte ham tilbage.

»John Marchmont, kom her hen og stil Dem ved denne Mands Side og hør paa, hvad jeg har at sige. Der er ikke en Draabe af min Slægts Blod i Deres Aarer, og dog er De bleven mig kærere end nogen anden i Verden. De har levet i to Aar under mit Tag, og bestandig har jeg haft Dem selv og hele Deres Vandel for Øje — jeg har nøje undersøgt alt. De har disponeret over store Summer i mit Navn, og skønt De selv har stærkt Brug for Penge, har De dog aldrig saa meget som en eneste Gang søgt at berige Dem selv med en Shilling. Nu gaar jeg derhen, hvor Penge og Gods intet betyder« — (den gamle talte nu kun med en uhyre Anstrengelse). — »Hvad jeg har skrabet sammen, har jeg kun naaet ved store Anstrengelser og selvforsagende Slid, og nu vil jeg, at disse Penge skal komme andre til Gode, der som jeg selv kæmper og slider!«

Et Øjeblik tav han, og hans Øjne lukkede sig. Men straks efter aabnede han dem igen, og hans Blik syntes nu at straale med sin gamle Magt og Glans.

»Philip Heron, min Broders Søn, dig vedkender jeg mig ikke! Men Dem, John Marchmont, Søn af min gamle, hæderlige Ven, Dem gør jeg til min eneste Arving. I Deres Hænder, John Marchmont« — vedblev han med en næsten næppe hørlig Stemme — »overgiver jeg alt mod det hellige Løfte fra Dem, at De vil lade min Rigdom komme dem til Gode, der virkelig trænger. Vær en Omsorg for de syge, giv Føde og Klæder til de fattige, vær en Hjælper for alle dem, der arbejder og lever i Mørke —.«

Andrew Heron faldt forover i Sengen, idet hans Hænder greb for sig, som søgte han Støtte.

Philip Heron var ude af sig selv af Raseri, han stod med knyttede Hænder, og hans Ansigt var blodløst. Med en truende Gebærde traadte han hen mod den gamles sammensunkne Skikkelse, men John Marchmont stillede sig i Vejen.

»Lad Deres Raseri gaa ud over mig, om De vil, men ikke over Deres Onkel!«

Philip stirrede ind i Marchmonts Øjne, og pludseligt løftede han sin Haand som til Slag, men Marchmont bøjede sig til Siden, og da Philip atter vendte sig imod ham, stod den ene Sygeplejerske og Lægen, der hastigt var kommet ind i Værelset, lige bag ham. Lægen, der de sidste Dage havde boet paa Slottet, opfattede straks Situationen, og med et fast Greb tvang han Philips Arm ned og skød ham hen mod Døren til et tilstødende Værelse.

Da Lægen kom tilbage til Sygelejet, laa Andrew Heron hvid og stille i John Marchmonts Arme, og et eneste Blik paa dette urørlige Ansigt sagde ham, at dette Møde, som Andrew Heron selv saa meget havde ønsket, dog havde overvældet ham og taget hans sidste Kræfter. Andrew Heron var død.

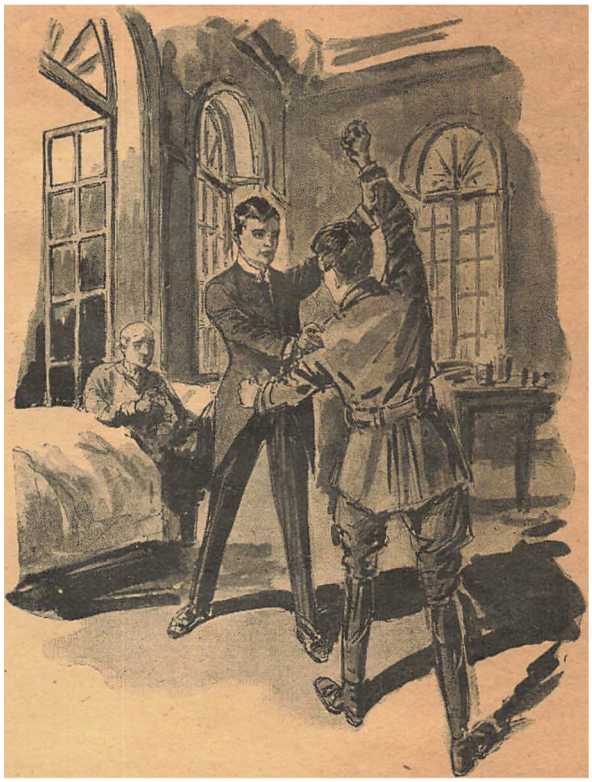

John Marchmont stillede sig i Vejen.

Kap. II.

En Overenskomst.

Toget, med hvilket Philip Heron var ankommet fra London her til den lille Landstation, havde lige begyndt at sætte sig i Bevægelse, da en Koupédør hastigt blev aabnet, og en ung Dame sprang ned paa Perronen. Hun var klædt i en almindelig ulden Rejsedragt, kun Ansigtet var skjult bag et tæt Slør. Skønt intet Træk kunde skelnes, fik man dog det Indtryk, at samme Ansigt var meget smukt. Under Rejsehattens Skygge saas et tungt, rødgyldent Haar, og hele Skikkelsen i den fastsluttende Taylormade var elegant, smidig og stærk.

Den unge Dame drev langsomt ned over Perronen. Hun syntes at gøre sig Umage for ikke selv at blive bemærket, samtidig med at hendes Blik opmærksomt fulgte Philip Heron,

der gennem Stationsbygningen gik ud til en Herskabsvogn, der ventede udenfor. Først da samme Vogn havde sat sig i Bevægelse hen ad Vejen mod Patrixcrest, forlod den unge Dame Perronen.

»Bagage, Frøken«, spurgte Portøren, idet han tog hendes Billet.

Damen rystede paa Hovedet og spurgte hurtigt: »Hvor langt er der til Landsbyen?«

»Ja hvilken mener De, Frøken, der er jo baade Creston, Patrixhurst og Lyster?«

Damen saa smilende paa ham: »Hvad for en kommer først?«

Portøren kløede sig i Hovedet: »Det kommer nærmest ud paa et, Frøken, men maaske er det Patrixhurst, De mener, for dér er der jo Posthus og den gamle Kirke!«

»Ja, naturligvis er det den gamle Kirke, jeg skal hen og se«, sagde Damen afgjort, »hvor er det?«

Portøren viste hende nu en Genvej over Markerne, det var kortere frem for at følge Landevejen, og med et tilfredst Smil begav den unge Dame sig afsted. Da kun var kommet et passende Stykke bort fra Stationen, løste hun det tætte Slør for at lade Solen varme lige ned over hendes friske Ansigt. I dybe Drag aandede hun Luften ind, den var mættet med al Foraarets krydrende Dufte, af groende Hvede og Rug, Havre og tung Kløver.

Den unge Dames Ansigt var ualmindeligt smukt, dets smalle Oval næsten klassisk i sin rene Form, Hudfarven sund og dog af en sjælden gennemsigtig Klarhed, Øjnene graablaa og med et Udtryk som hos et veltilfreds Barn. Tilmed syntes hun meget ung, næsten for ung til at rejse alene.

»Alt dette hører formodentlig til Godset«, sagde hun til sig selv, idet hun lod sit Blik glide ud over det solbeskinnede Landskab. »Det er som et Eventyr det hele, netop noget for mig! Og dog«, fortsatte hun, idet hendes Ansigt fik et Udtryk, der viste hende som den modne og erfarne Kvinde, »dog tilhører det aldeles ikke mig — og vil maaske aldrig komme til det!«

Blodet brændte op i hendes Kinder, Mundens Linier strammedes, og hastigt gik hun videre.

Snart havde hun naaet Landsbyen. Den første Samling Smaahuse, som Portøren havde sagt hende var Creston, skænkede hun ingen Opmærksomhed, men styrede lige hen mod den gamle, vedbenbevoksede Kirkebygning, der løftede sig majestætisk paa sit lille Højdedrag. Idet hun drejede af fra Markerne og ind paa Landevejen, mærkede hun en stærk Duft af mange Slags Blomster, og bag en Hæk opdagede hun nu en righoldig Have, der prangede med Liljer, Stokroser, Stedmoderblomster og Pære- og Æbletræer i frodigste Flor. Hun selv var noget af en Kender, og hun saa straks, at det var en gammel og yderst vel vedligeholdt Have. Lidt

»Alt dette hører formodentlig til Godset«, sagde hun til sig selv, og saa ud over det solbeskinnede Landskab.

længere inde saa hun nu Villaen, og skønt den ikke var stor, saa hun dog øjeblikkelig, at det ikke var Bønder eller Smaafolk, der boede her.

En ung Pige i en sort og hvidtærnet Bomuldskjole gik netop og plukkede en Buket af de store, prangende Liljer. En stor Straahat skjulte hendes Ansigt, paa Hænderne bar hun grove Havehandsker, ved Bæltet hang et Par Havesakse. Det var øjensynligt, at den unge Pige ikke plukkede Blomster blot til sine egne Vaser, for flere store, flade Kurve stod paa Jorden allerede fyldte med Blomster, omhyggeligt nedpakkede med frisk Løv. (Fortsættes.)

SKÆMT

Han: »Saa er altsaa vor Skilsmisse fastsat til den trettende?«

Hun: »Den trettende! Det er jo en Ulykkesdag! Du skal se, vi to bliver saamænd nok senere igen gift med hinanden.«

INGERS ROMAN

af

Joachim Kaltrup

Der havde været Høstfest i Bygballe Kro. Med Slagsmaal.

Det blev der lagt Mærke til, fordi det var noget sjældent dér paa Egnen, og Kamphanernes Navne blev Dagen efter bragt fra Dør til Dør over hele Sognet, ledsaget af en stram og inderlig Forargelse. Der blev trukket en sort Streg under Navnene, og Stregen blev mørkere for hvert Kast fra Mund til Mund. Alle de renlivede Sogneboere følte det som en stor Skam, der var overgaaet det agtede Samfund — midt i Oplysningens Tid. Men det forstod sig, det var jo ogsaa et Par Skidtkarle, der havde lavet Maløren.

Hans Peder og Klump-Wolles Niels — jo, de slægtede godt nok det paa, som de var kommen af. Hans Peter havde endda gaaet og spillet pæn Fyr i flere Aar — men hvem kan skue Hunden paa Haarene, før den vender Tænderne til? Nu havde han vist, hvad der var indenfor Vesten, for det var nok ham, der havde været Ophavsmanden.

Snakken gik. I Huse og Gaarde. Slagsmaalet i Bygballe Kro var en Begivenhed.

Morten Jensen i Bygballe fik Beretningen sammen med Middagsavisen.

Baade det politiske og det lokale i »Folkebladet«s alvidende Spalter fik Lov til at ligge i Fred foreløbig. Morten Jensen tyggede Krokampen igennem paa Kryds og tværs, og for hvert Mundvrid blev hans Harme dybere. At Hans Peder — deres gamle Karl — kunde bære sig saadan ad.. akkurat som en anden raa Børste! Men En kunde jo ikke vente andet af Folk, der kom nedefra; Morten Jensen smagte paa Ordet og gentog det. Og i det samme bevægede Øjeblik fandt han et nyt Ord, der viste sig at være endnu mere gennemborende.

»Det er Tidsaanden! Saadan er den! Nu begynder den at melde sig herude hos wos ogsaa.«

Morten Jensen sendte et Øjekast, fuldt af Bekymring og Harme, ud i Gaarden, over mod Porten. Den var lukket, men det lod ikke til at berolige ham.

»Den kommer, Therese, den kommer! Giv nu Agt!«

Therese tørrede Bordpladen af; ude i Køkkenet raslede Tallerkener og Skeer i rappe Pigehænder.

»Aa hwa, Morten, er det nu saa forfærdeligt? Hans Peder er da hverken den første eller den sidste, der har haft en Kant paa, ved a. Og han har jo ikke lavet noget, han skal straffes for.«

Morten knurrede lidt og vendte Øjnene om mod Therese. Var Tidsaanden allerede kommen ind over Tærskelen?

»Du skulde ikke ta den Slaws Ting i Forsvar, tykkes a.«

Therese var rap med Svaret:

»Det gør a heller ikke. Men a kan ikke se, at der er noget at gøre saa svær Væsen af. Hvordan gik det i vore unge Dage, Morten... da tog Folk det ikke saa nøje med de Sager. Og du var ikke abag med noget, Morten — hverken det ene eller det andet. Den Gang hørte det til for en rask Karl, og Folk kom ikke i Avisen for det. Hvorfor skal saa Hans Peder hænges, som om han var den jenneste Synder paa Jorden?«

Therese gav Bordet det sidste Strøg i et hurtigt Armsving.

»Den Tid og nu... det kan slet ikke sammenlignes,« sagde Morten og rettede sig lidt for at hævde sin Overlegenhed. »Den Gang var vi ikke klogere, men nu lever vi i en oplyst Tid, ser du, og den Slaws Raaheder de... de sætter Bom for Fremskridtet, ja.«

Therese var rede til et nyt Udfald:

»Det kom mig for, at du snakkede om Tidsaanden. Er det ikke noget, der kommer ud af wor egen Tid?«

Morten Jensen rejste sig, Piben trængte til at blive stoppet.

»Du la'r Munden løbe, Therese, uden at vide, hvad den løber efter. Den ny Tid det er noget fremmed, som vi skal holde ude med al vor Magt. For ellers falder det hele sammen... alt det, vi har bygget op i de sidste tyve Aar.«

»Jamen, hvad kommer det Hans Peder ved?«

Morten gjorde Piben færdig, inden han svarede.

»Han hører til paa den Side, ser du. Bab-Bab! Naa, a har for Resten ikke Tid til at staa og præke herinde.«

Morten Jensen satte fuld Damp op og stak ud.

Therese blev staaende midt paa Gulvet;

hun saa hen efter Køkkendøren og lagde Hovedet paa Siden, som om hun lyttede.

Saa sukkede hun.

»Det er ikke riglig godt med Inger. Det anede mig nok.«

Hun kaldte:

»Inger!«

Der kom et ungt Ansigt tittende, men det Smil, Moderen var vant til at se, fulgte ikke med.

»Du kan godt gaa hen og lægge dig en Timestid, Inger, du er vel søvnig fra i Nat?«

»Ne-ej.« Inger trak paa det.

»Du ser ud til det, saa bleg du er. Gaa du bare, min Pige.«

Inger lukkede Døren til uden at sige noget.

Therese gav — i Tanker — Bordet en ny Omgang. Imens rystede hun paa Hovedet og mumlede:

»Ja, saadan gaar det. Leg bliver gerne til Pib!«

Der randt en Uge; den var saa lang som et ondt Aar, syntes Inger. Hvorfor kom Hans Peder ikke? Ja, hvad kunde det hjælpe... hun havde jo bestemt, at hun ikke vilde vide af ham at sige, saadan som han havde baaret sig ad. Nu skulde det være forbi... og det var hans Skyld. Det havde hun ikke troet om ham!

Hans Peder, der havde været saa ordentlig... og saa blev han lige med ét til en raa Slagsbroder, der kom i Folkemunde og fik en Plet paa sig, som han aldrig kunde stryge af. Han var kommen ind i Salen uden Jakke, smækfuld og med Klump-Niels under Armen; det var et kønt Par. Inger samlede al sin Harme — for at holde Graaden nede. Han havde ikke set hende, og saa var de tumlet ud igen ... Inger søgte at skubbe det fra sig, hun vilde ikke tænke paa ham mere. Hun vilde heller ikke se ham, hvis han kom.

Det værste var, hun blev stadigt mindet om, hvad der var foregaaet. Aa, den elendige Sladder, kunde den da aldrig holde op! Det var den samme Vise, de sang allesammen, enten den saa kom med et Suk eller et Grin — Hans Peder var ikke bedre end Faderen, naar det kom til Stykket. Og naar de fremmede Nyhedskræmmere var gaaet, tog Faderen fat med »den ny Tid« og alle de andre Betragtninger; Inger maatte bide det hele i sig og tie.

Moderen tav ogsaa, naar Inger var inde — ja, Moderen forstod hende!

Men hvad kunde det hjælpe... det hele var forbi.

Saa hændte det, at hun paa en Cykletur mødte ham udenfor Bygballe. Inger var paa Vej hjemad fra en Tur til Nabobyen, og Hans Peder kom cyklende imod hende; hun kendte ham paa lang Afstand, og saa traadte hun haardere til paa Pedalerne for at komme forbi ham i en Ruf, hun vilde slet ikke se til den Side, hvor han var.

Men nu traf det saa uheldigt, at gamle Mads Svendsen kom kørende, og han sad med Livet i Hænderne, saa snart han saa en Cykle, det vidste hun; han var mere bange end Hesten. Hun sprang af og holdt stille, medens han kom forbi. Mads skævede til det blanke Styr og rykkede febrilsk i Tømmen; i det samme kom Hans Peder snurrende ved den anden Side — han vilde lige til at springe af, da Mads i sin Forvirring pludselig drejede Hesten halvt omkring... og saa skete det frygtelige: Vognen og Cyklen tørnede sammen. Mads hoppede ud paa Lykke og Fromme, lige i Armene paa Inger, der var fornuftig nok til at lade Cyklen falde og tage Stødet op, saa at Mads ikke kom til Skade. Hans Peder greb fat i Hesten og fik Skuden paa ret Køl, og Mads kom paa Tronen igen — under Knurren og Brummen:

»Nar'streger og Skidt!«

Der vankede ikke anden Tak fra hans Side.

Det tog lidt Tid, inden Inger fik Cyklen samlet op; nu kunde hun ikke undgaa Hans Peder, han kom langsomt tværs over Vejen.

»Er du vred paa mig, Inger?«

Inger rettede sig langsomt hun var blussende rød.

»Du har gaaet længe, inden du kom i Tanker om at spørge mig om det!«

»A skammed mig... og det gør a endnu.«

Der var noget forpint over Hans Peder, og da Inger mærkede det, havde hun ondt ved at holde sin Harme oppe. Men saa kom Synet fra Kroen igen — og hun greb fat i Cyklestyret for at svinge udenom ham og komme frem.

»Det skulde du ha gjort noget før, Hans Peder... nu er det for sent.« Hendes Stemme dirrede.

Han flyttede sig, saa at han stod i Vejen for hende.

»A var helt ude af mig selv den Awten — og det bliver a hver Gang, de kaster

Skidt paa min Far, saa er det, li'som noget gaar i Stykker inden i mig... a skal jo nedad, og saa la'r a staa til.«

»Det er der ingen, der skal, naar de ikke vil!« sagde Inger. »Lad mig komme om.«

Hans Peder blev ved:

»Det første, a kom derop, slængte Martin mig den i Ansigtet, at min Far ikke havde rene Ærmer... og saa kan a for Resten ikke husk' ret meget mer.«

»Nej, du saa da ikke mig. Farvel, Hans Peder — a vil ikke være Nar mer end jen Gang!«

Hun var oppe paa Cyklen og i Fart med det samme. Inden hun svingede ned i Byen, drejede hun Hovedet og saa sig tilbage — Hans Peder stod endnu paa det samme Sted.

Nu var det forbi! Hun tvang sig til at være rolig — og kold; ingen skulde mærke noget. Hun vilde ikke have mere med ham at gøre, hun var næsten bleven bange for ham... at han saadan helt kunde glemme sig selv! Hvem vidste, hvad han havde arvet? Alle Folk mente jo, at det var hans Far, der havde stjaalet de 600 Kroner i Mejeriet forgangen Aar — det kunde Hans Peder naturligvis ikke gøre for, men...

Inger satte stærkere Fart paa — som om hun mente, at hun kunde flygte fra sine egne Tanker.

Om Aftenen var hun paa Besøg hos en Veninde; hun havde lovet det, og hun tvang sig til at gaa.

Det blev sent, inden hun kom hjem; hun hørte Klokken slaa inde i Sovekammeret — ét! Da smuttede hun ind igennem Laagen. Dér stod Hans Peder.

»Inger —.«

Det lød saa blødt og bedende. Aa — havde hun bare aldrig set ham, saadan som han var den Aften... nu troede hun ham ikke. Hun gik forbi ham uden at sige et Ord.

»Du er bleven li'som de andre! Saa ved a, hvilken Vej a skal!«

Hun vendte sig ikke om; hun følte, at hun vilde blive svag og give efter, hvis hun saa ham nu i dette Øjeblik. Hun hørte hans Fodtrin over Gaarden, hvert af dem lød som et gnistrende Slag mod Stenene, saa blev det stille.

Inger var bleg og matøjet, da hun kom ned om Morgenen. Efter Davren gik Faderen en Tur i Byen, og da han kom tilbage, var han ladet med Nyt.

»Nu har der igen været Tyve paa Spil i Mejeriet, Therese. Midt i Nat.«

»Ih, men!« Therese slog Hænderne sammen.

»Den her Gang fik Fyren ikke Held til at grabse noget, Bestyreren kom og forstyrrede ham, og nu er der sendt Bud

Hun gik forbi ham uden at sige et Ord.

efter Politiet — han slipper ikke med saa godt Køb som den sidste. Saa'n noget Rakkerpak!«

»Har de Mistanke til nogen?«

»Ja.« Morten Jensen nikkede kraftigt. »Men Bestyreren vil ikke sige noget, før Betjenten kommer.«

Inger gik ud af Stuen — hun maatte helt ud i den friske Luft. Der var kommen en Tanke glimtende, og den gjorde hende svimmel. Hun mindedes Hans Peders Ord: Saa ved a, hvilken Vej a skal! Hvad laa der i dem? Hun turde ikke følge Tanken videre, den maatte ikke faa Magt over hende, før Visheden kom. Nej, hun kunde ikke tro, at Hans Peder gik den Vej, selv om ogsaa det hele var faldet sammen omkring ham.

Ved Middagstid fløj Rygtet over Byen: Betjenten var kommen, og Hans Peder

var straks bleven hentet op til Mejeriet; Bestyreren paastod, at den Person, han havde set springe ud af Vinduet, var Hans Peder.

»En kund' nok tænk', at det tog den Ende med ham,« sagde Morten Jensen. »Hvordan skulde det blive anderledes, naar Stammen er skidt?«

»Mon det nu ogsaa kan passe?« sagde Therese. »Hans Peder har da altid været en flink Karl.«

»En kan ikke stole paa nogen nu om Dage. Verden er bleven hel forandret.«

Inger kom frem i Køkkendøren.

»Det har ikke været Hans Peder... han er ingen Tyv!«

Hun talte saa højt, som om hun vilde overdøve noget, hun maatte værge sig mod sine mørke Tanker.

»Du snakker om noget, som du ikke kender,« brummede Faderen. »Han kommer nok til at gaa ved, hvem det er, der var i Mejeriet Klokken ét i Nat.«

Ingers Kinder havde været kridhvide, nu blussede de.

»Klokken ét?«

»Ja. Bestyreren saa paa Klokken, lige da han hørte Spetaklet og sprang ud af Sengen«.

Inger aabnede Munden for at sige noget, men saa vendte hun sig pludselig om og tav. Da Moderen kort efter kaldte paa hende, var hun gaaet ud.

Hans Peder var i skarpt Forhør inde i Mejeribestyrerens Stue. Der var stærke Beviser imod ham; Bestyreren havde set hans Ryg, idet han sprang ud af Vinduet, Figuren var Hans Peders og Jakken med, det kunde Bestyreren ikke tage fejl af. Hans Peder hævdede, at den Jakke, Bestyreren talte om, var bleven borte for ham ved Kroballet, og han havde ikke fundet den siden — men det forstærkede kun Betjentens Mistanke; Hans Peder var nok en rigtig durkdreven Gavtyv, naar det kom til Stykket!

Midt i alt dette kom Inger ind. Hun saa ikke hen paa Hans Peder, men vendte sig til Betjenten og fortalte, hvor Hans Peder havde været netop paa den Tid, da der blev gjort Indbrud i Mejeriet.

Betjenten blev øjensynlig overrasket, men Inger mærkede, at han troede hende. Hans Peders Øjne lyste mod hende, men hun lod som om hun ikke saa det.

»Er Hans Peder Deres Kæreste?« spurgte Betjenten.

»Nej«.

I det samme blev Inger blussende rød . . . hvad maatte Betjenten tænke?

Efter at hun havde besvaret endnu et Spørgsmaal, fik hun Lov til at gaa; Hans Peder stod endnu paa det samme Sted og hang med Hovedet, som om han først nu, da Mistanken var hævet, følte sig som en Forbryder.

Der blev snakket meget om den Begivenhed i Bygballe; den eneste, der ikke rørte ved den, var Morten Jensen. Men hans Udfald mod »den ny Tid« var særlig skarpe, naar Inger hørte det.

Hans Peder var bleven fri, men saa længe Sagen stod som en uopklaret Gaade, maatte Mistanken have en Adresse, og det blev da atter hans Fader, der maatte holde for.

En skøn Dag rygtedes det, at Hans Peder havde forladt sin Plads og vilde rejse langt bort. Det satte Vind i Møllevingerne: Ja, vist maatte det være galt med Faderen, hvorfor skulde Hans Peder ellers stikke af!

Det var, som om Inger vaagnede, da hun hørte det. Hun havde i Mellemtiden gaaet i en Døs, tilsyneladende kold og uden Tanker for Fortiden; det var jo forbi mellem hende og Hans Peder. Men nu brød pludselig den Følelse frem hos hende: hun kunde ikke lade Hans Peder rejse bort i den Tro, at hun foragtede ham for hans Faders Skyld! Det vilde hun sige ham, inden han drog bort — ellers blev det ved at nage, og saa fik hun aldrig Fred.

Beslutningen stod fast med det samme; en halv Time senere cyklede hun hjemmefra. Lige ved Korsvejen imellem Byerne kom der en Cykle susende fra den anden Kant; det var ham. Han blev ved at træde og saa stivt frem for sig — men han standsede straks, da hun kaldte:

»Hans Peder!«

Han gik nogle Skridt tilbage, der mødtes de.

Og nu vidste Inger slet ikke, hvorledes det gik; hun fandt ikke et Ord af dem, hun havde tænkt paa at sige, hun tænkte heller ikke i det Øjeblik paa, at det skulde være sidste Gang — — hun gentog det, hun før havde raabt:

»Hans Peder!«

Den Klang i hendes Stemme kendte han.

Og saa var det hele, som det havde været før — i den lyse Tid.

»Bare du ikke skal fortryde det, Inger«, sagde han lidt efter.

Men hun mødte hans Tvivl med et sikkert Smil.

»Nu maa der komme, hvad der vil, Hans Peder!«

* * *

Inger var rejst ind til Købstaden for at besøge Hans Peder — det var i hvert Fald hendes Hovedærinde.

Hun smuttede gennem en Sidegade . . . og dér, lige foran hende, gik jo Hans Peder! Han vendte Ryggen til, men hun kunde nok kende ham endda, og hun var lige ved at kalde, da hun til sin store Forbauselse saa en ny Hans Peder — med en stor Pakke i Favnen — kommer frem længere henne i Gaden — og han var den rigtige.

Hun havde knapt Tid til at hilse, saa optaget var hun af dette Dobbeltgængeri.

»A havde nær taget fejl«, hviskede hun. »Har du set ham dér?«

Hans Peder havde hidtil ikke haft Øje for andet end hende, men da han nu drejede Hovedet, fik Inger en ny Overraskelse: Hans Peder satte efter sit andet Jeg uden at mæle et Ord; de forsvandt begge om det næste Hjørne. Da Inger fik sig samlet sammen og kom i Skub bagefter dem, var det allerede for sent; den næste Gades Færdsel havde slugt dem.

Inger drev frem og tilbage en Timestid, men der kom ingen Hans Peder; omsider gik hun op i den Handelsgaard, hvor han havde Plads, men heller ikke dér kunde hun faa nogen Besked. Saa tog hun en rask Beslutning, hun vilde hjem med det Tog, der gik om 10 Minutter — hun kunde lige naa det, naar hun skyndte sig.

Hun havde opgivet det hele — vidste hverken ud eller ind — — men var det nu alligevel ikke Hans Peder, dér kom?

Det første, han fik Øje paa hende, gav han sig til at løbe for at vinde nogle faa Sekunder.

Hun vinkede ham paa Skrømt tilbage.

Men hun standsede alligevel; hun kunde se paa Hans Peder, at han havde oplevet noget usædvanligt.

»Inger — véd du, hvem den Mand var, der lignede mig?«

Inger rystede paa Hovedet.

»Det var Mejerityven . . . baade den her Gang og den forrige . . . han har bekendt det hele«.

Inger glemte alt andet for én eneste Tanke.

»Din sølle Fa'r, Hans Peder — det er godt for ham«.

Hans Peder blev ved i sin Ivrighed:

»Det var min Jakke, han havde paa, Pryglen, den kunde a jo kende med det samme. Og du kan nok forstaa, Inger, at den Fyr maatt' ikke slippe fra mig, hvad det saa siden skulde koste. A fik fat paa en Betjent, og da han fik set rigtig paa Gutten-Svederen, saa tog han ham uden videre med paa Stationen. Jeg havde godt Hold paa ham med den her Jakke, den kunde han ikke rigtig sno sig fra. Tilsidst blev han helt forfjamsket, og saa gav han sig lige med ét og rykkede ud med alt det, han bar paa. Han havde Mod paa Bygballe Mejeri, fordi det var gaaet godt den første Gang og for at være mer' sikker, stjal han min Jakke i Kroen den Aften; a havde smidt den hen i en Krog, den Gang a blev vild. Han var kommen der som en almindelig Rejsende og tog af Sted næste Morgen, da han havde faaet Lejligheden kigget efter. Se, han regnede rigtigt nok, Bisseren — men du klarede for mig, Inger!«

Hans Peder maatte lade sig nøje med at trykke hendes Haand. Saa fortsatte han:

»Den Slaws Folk bliver jo omsider altfor sikre, ellers havde han nok ikke gaaet og slidt min Jakke saa længe. Men det var godt for mig, at han gjorde det. — Ja, dér har du hele Historien, Inger . . . det er længe siden, a har været saa glad som i Dag«.

Den Glæde var de fælles om.

Men da Inger kom hjem om Aftenen og talte rent ud, vidste Morten Jensen ikke, om han skulde vende den gode eller den vrange Side til; han kom saa langt udenfor sine sædvanelige Folder, at han ikke en Gang kunde finde Anvendelse for sit Yndlingsord.

»Han ta'r hende for Gaardens Skyld«, sagde han til Therese, da de var bleven ene«.

»A tror 'et ikke, Morten«.

Men Morten holdt paa sit.

Sommeren efter stod Bryllupet, og da Festen var endt, gik Morten lige løs paa Spørgsmaalet.

»Ja, I venter vel, at a skal afstaa Gaarden?«

»Nej«. Det kom rask og uden Betænkning fra Hans Peder. »A kan klare for mig selv og for Inger med — og det vil a helst.«

Morten Jensen lod Sagen falde med det samme. Han gik endogsaa saa vidt, at han nikkede til Hans Peder:

»Det kan a lide dig for«.

Men bagefter lettede han sit Hjerte for Therese.

»De unge vil, hvad de vil . . . det er Tidsaanden, Therese!«

BYENS BEDSTE MAND

Af MORTEN KORCH

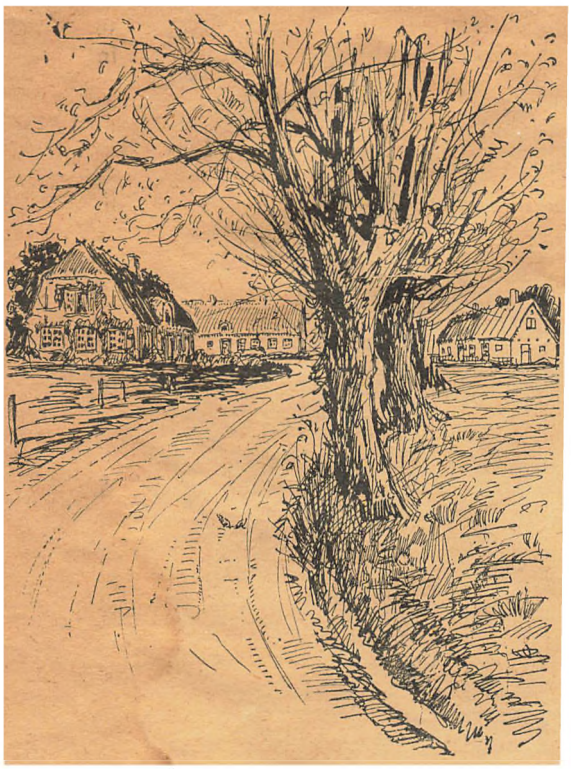

Et godt Stykke uden for Østerby laa tre Huse, der var saa forskellige, at de i Grunden ikke havde andet til fælles end Navnet »Pilehusene«, som de i Samling maatte repræsentere.

Det første tilhørte Musikanterens velhavende Enke, Karen Andersen, og det var en ren lille Idyl.

Det var, som Solen skinnede mildere og de barske Vinde færdedes mere varsomt der.

Den lille Have var fyldt med et Utal af Blomster, Karen havde de tidligste Hyacinter og de smukkeste Roser i hele Byen. Og Lykken blomstrede inden Døre, Karen havde hele sit Liv været hele Byens Yndling og Kælebarn.

Hendes Mand havde efterladt hende en god Slump Penge, det er noget, der stemmer Folk mildere paa Landet, dertil var hun en pæn, livsglad og munter Kone, der saa udmærket forstod at behage alle.

Nu havde hun siden Mandens Død, og da for Resten ogsaa før, beskæftiget sig med at koge til Gilder. Hun var ligefrem berømt for sin Madlavning og sit udmærkede Arrangeringstalent, og da hun som nævnt var vel lidt, var der snart ikke en eneste Festlighed i Miles Omkreds, uden det var Karen, der stod for Styret.

Hun havde en eneste Datter, der ogsaa hed Karen og derfor blev kaldt Kalille, og hvis Moderen var Kælebarn i Byen, saa var dette dog endnu mere Tilfældet med lille Karen. Hun var nu ogsaa en af de sødeste af alle Byens smaa Piger, og det var intet Under, at alle lige fra Lærer Clausen til gamle Sidsel nede i Fattighuset kappedes om at forkæle hende.

Det næste Pilehus var Skolen, det var ogsaa en smuk, gammel Bygning med en nydelig Have; men alt gjorde et tungere, mere alvorligt Indtryk.

Solen skinnede vel lige saa mildt, men den lange Række høje Graner kastede Skygge over Pladsen, og mellem Blomsterne stod gamle Buksbomhække og saa dystre og tungsindige ud.

Som det var, passede det imidlertid netop til Lærer Clausen.

Han var kommen inde fra Byen, en skibbruden Mand, der ved Skæbnens Luner var kommet paa Kant med hele Verden, med Gud og med sig selv.

Uheld og formentlig Uret havde gjort ham bitter, hans Sind var tungt.

Hans Tillid og Tro til Menneskene var brudt, og intet Sted kunde han finde Hjælp. Intet Sted kunde han finde Fred og Hvile for sit Hjerte.

Frivilligt havde han valgt denne fredelige Plet, da alt gik ham imod; men nu gjorde Livet her ham end mere bitter og forekom ham som en ny Uret af Skæbnen. Han syntes, han alligevel var for god til at henvisne i denne afsides Krog. Over for Beboerne var han ganske uforstaaende; ukendt som han var med Forholdene paa Landet, var der saa meget, der stødte an mod hans kræsne Smag, han holdt sig paa Afstand og brød sig ikke en Gang om at lære dem nærmere at kende.

Saa nøjedes han med at dømme efter det Ydre, saa overfladisk paa alt; det, der var smukt

og harmonisk, tiltalte ham, medens det stygge gjorde ham dobbelt bitter.

Derfor var han mild og god mod Solskinsbørn, enten de fortjente det eller ej, og streng imod dem, der havde Væsen og Ydre imod sig, og mod de Børn, der havde tungt ved at lære.

Han syntes alt, hvad der saaledes var tungt og forkrøblet, gik ind som Led i Skyggerne, der laa over hans eget Liv, og han blev dobbelt bitter.

Sidst laa et mærkeligt Bygningskompleks, der tilhørte Fragtmand Nilson. Han var en Svensker, og derfor blev Huset i Regelen kaldt »Svenskehuset«.

Her var intet, der aftvang Beskueren Udraab af Beundring, hverken smukke Hække eller prangende Blomster.

Huset saa ud, som det var købt sammen paa 10 forskellige Auktioner, umage Døre og Vinduer, noget af Taget af Straa og noget af Pap. Udenfor laa Aske og Affaldsdynger i Stedet for Blomsterbede, og det hele havde et forsømt og fattigt Udseende og gjorde et trist Indtryk.

Og dette Indtryk var kun i alt for god Overensstemmelse med det Liv, der levedes. Over Svenskehuset havde Sorgen hvilet i mange Aar i hele sin Uhygge.

Nilson var oprindelig Bagersvend; men paa Grund af Dovenskab, Drik og alskens Daarlighed var han kommen bort fra sin Profession.

Han var kommen til Byen paa løst Arbejde for mange Aar siden og havde gjort Bekendtskab med »store Ane«, der ejede Huset.

Det var rigtignok allerede den Gang noget forsømt, og den ret store Husmandslod var kun daarligt i Skik. Allerede fra den Tid havde Sygdom og Uheld i Forbindelse med Drikkeri og Forsømmelse bredt sin tunge Skygge over Huset.

»Store Ane«s Fader var tilsidst bleven et rent Subjekt, der var ilde anset i Byen, og da han endelig døde, formaaede Datteren ikke trods al sin Flid at opretle, hvad der var forsømt.

Paa denne Tid var det, Nilson kom til Byen. Rigtignok var Ane usædvanlig grim, og desuden forsynet med en lille Dreng, der om muligt var endnu grimmere; men alt til Trods var det dog et stort Hus med næsten otte Tønder Land, og Nilson, der var en snu og beregnende Natur, ansaa Ane for et udmærket Parti og gjorde Kur til hende.

Naar Svenskeren var ædru, var han en køn Karl, og navnlig var han begavet med et udmærket Snakketøj, og Ane lyttede til hans glatte Tale og giftede sig med ham.

Og nu kom der for Alvor onde Tider. Nilson viste sig snart i sin sande Skikkelse og blev en ren Plage baade for Ane og hendes lille Dreng, hvem han særlig beærede med sin mest udsøgte Haan og Foragt.

I Løbet af nogle Aar fik han alt, hvad der var af Værdi i Huset, sat saa temmelig over Styr og Jorden fuldstændig ødelagt og begyndte saa nærmest af Dovenskab paa en Fragttur til Købstaden.

Paa denne Maade fik han forholdsvis let nogle Penge mellem Hænder og fandt desuden udmærket Lejlighed til at tilfredsstille sin Trang til Drik og Svir.

Nilson var en lille sirlig Mand, og han var i Besiddelse af megen Snuhed og havde stor Evne til at gaa Folk under Øjne, og han forstod paa en fin Maade at fremstille Elendigheden saaledes, at den egentlige Skyld faldt paa Ane, og saaledes kan Skinnet bedrage. at der gik lang Tid, før Sandheden helt gik op for Beboerne i Østerby.

Og Ane havde Skinnet imod sig, det var ikke nok med, at hun var haard og kantet af Ydre med grove Træk og tyndt, rødligt Haar. Ogsaa hendes Væsen var efter Østerbyernes Mening uheldigt; hun var tvær og egensindig, sagde man, og hun havde i ethvert Fald et sjældent Talent til at støde og fornærme Folk og ikke den mindste Evne til at tækkes sine Medmennesker.

Faderens daarlige Rygte havde hun i Grunden modtaget som en naturlig Arv, og helt fra sin Barndom havde den grimme Tøs været ugleset af Byens Folk.

Og senere, da hun kom galt afsted og fik sin Dreng, dømte man uvilkaarligt hende haardere end andre. Det, der dog kunde undskyldes hos den blomstrende Ungmø, der muligt fristedes over Evne, kunde man ikke tilgive den grimme Ane.

Ane havde saaledes hele sit Liv vandret paa Livets Skyggeside og aldrig kendt andet end Sorg.

At der stundom laa en haabløs Fortvivlelse i hendes sørgmodige Blik, og at det, man tog for Tværhed, maaske nok saa meget var en ejendommelig indeklemt Stolthed, der var groet sig stærk under hendes ensomme Liv, var noget, de gode Folk i Østerby ikke lagde Mærke til.

Den eneste Gang, Lykken havde vist hende et rigtignok falsk Smil, var da Nilson kom ind i hendes Tilværelse og fik hende til en kort Stund at glemme, at hun var et Sorgens Barn, og det blev hendes Livs største Skuffelse.

At Drengen Lars lignede sin Moder og i et-

hvert Tilfælde ikke var heldigere, fandt alle i Landsbyen saare naturligt.

Som sin Moder var han rødhaaret med et bredt, fregnet Ansigt og et Par uhyre store Øren.

Kroppen var tung og klodset, og han havde arvet hele sin Moders Begavelse til at komme galt afsted.

At han derfor meget tidlig blev en Slags Syndebuk for den hele By, var kun en Selvfølge.

Hvis Lars var i Besiddelse af særlige Fortrin, saa var det en Evne til paa en næsten unaturlig Maade at kunne bevæge sine store Øren. Naar han spekulerede over et eller andet, og Ørene pludselig begyndte den vildeste Dans, saa han saa komisk ud, at Folk maatte le.

Lige fra den første Tid havde Stedfaderen haft et ondt Øje til den rødhaarede Dreng.

Det var egentlig ikke særlig hyppigt, han slog ham; thi Nilson vilde gerne spille Rollen som den sørgende Fader, der desværre ikke kan udrette noget over for sin vanartede Søn; men han havde tusinde andre Midler til at gøre ham Livet surt.

Han bebyrdede ham efterhaanden med en saadan Mængde Arbejde, som Lars dog aldrig kunde gøre til Stedfaderens Tilfredshed, og naar han talte til Drengen, var det i Reglen enten i en udsøgt haanlig Tone eller med grove Skældsord.

I Skolen gik det ikke bedre, Lærer Clausen havde aldrig kunnet lide den grimme Dreng, og da Lars tilmed var saa tungnem, at det næppe var muligt at banke selv et Minimum af Kundskaber ind i hans tykke Hoved, og ofte kunde sidde ganske stum, som han var trodsig, blev han det naturlige Afløb for Lærerens indeklemte onde Lune.

Naar Clausen spurgte Lars om et eller andet, og Drengen sendte sit forskræmte Blik haabløst rundt i Skolestuen, pillede i sine Fingre og ikke var til at vriste et Ord fra, tabte Læreren Taalmodigheden, rømmede sig paa den af Børnene frygtede Maade og greb sin store Lineal.

»Ræk Haanden frem, Lars,« hed det saa, og naar Lars med bange Øjne nølende havde faaet Haanden frem, faldt Slagene tungt og sviende.

En Ting maatte imidlertid selv Lærer Clausen indrømme ham, han bar sin Skæbne tappert. Selv om det næsten hørte til Dagens Orden, at han kom i Forbindelse med Linealen, og Clausen ikke lagde Fingrene imellem, naar han slog, saa var det endnu aldrig sket, at Lars tog sin Haand, før han var færdig.

Og der var andre Fordele ved at benytte Lars som Lynafleder; selv om han skælvede under Slagene, og der kom Taarer i hans Øjne, gav han aldrig store Brølescener til bedste, og der blev aldrig klaget. Moderen var saa vant til, at hun og Lars led Uret, og Stedfaderen forstod bestandig paa en fin Maade at puste til Ilden; han kunde ikke faa Bugt med den uvorne Knægt, sagde han, men satte sin Lid til, at det dog med Tiden maatte lykkes for Clausen at bøje hans stridbare Sind.

Jo, Lars egnede sig i alle Henseender udmærket til Posten.

I denne Elendighed havde Lars dog et Lyspunkt, og det var Kærligheden til sin Moder. Naar hun en Gang imellem strøg gennem hans stride Haar med sine haarde Hænder og saa ham ind i Øjnene, fik han Erstatning for sin Sorg, og uden at han vidste, hvoraf det kom sig, gik der ligesom en varm Strøm gennem hans Hjærte.

Og Ane, der var sikkert ingen i Landsbyen, der anede, at hendes Blik kunde lyse med en saadan Glans og hendes Stemme faa saa blød en Klang.

De kendte nu alligevel ikke Ane

(Fortsættes).

Hilsen til de sønderjydske Kvinder.

Af Morten Korch.

Vi bringer dig vor Tak, fordi
du stod saa fast i Nødens Tid
og gemte vore dyrebare Minder.
Det Hjerteguld du fik i Sem,
snart føres til vort fælles Hjem
af trofaste sønderjydske Kvinder.

Saa kækt du har for Danmark stridt,
saa mange Sorger har du lidt;
men snart skal Glæden rødme dine Kinder.
Og paa din stolte Højtidsdag
til Tops skal flyve alle Flag,
til Ære for de sønderjydske Kvinder.

Dit Hjem et lidet Punkt paa Jord,
og dog for os en Verden stor,
hvor dyrebare danske Kilder rinder,
Fest skal der lyse om dit Navn,
naar Danmark breder ud sin Favn
med Jubel mod de sønderjydske Kvinder.

BØRNESIDEN

Tegnekunst.

Ved Hjælp af Mønter, Femører, Toører, Enører og Tiører, kan man let og hurtigt udføre en Del morsomme Tegninger, som maaske vilde volde Vanskeligheder, dersom de skulde udføres paa Frihaand.

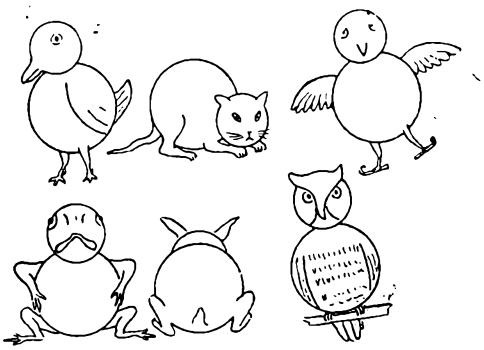

Fig. 1.

Paa hosstaaende Billede ses en Række forskellige Dyr. Prøv nu først at tegne disse og forsøg derefter med andre af egen Opfindelse. Naar Du øver Dig lidt, vil Du opdage, at det er en Mængde forskellige Tegninger, Du paa denne Maade kan danne, og har Du lidt Fantasi, kan de let blive morsomme.

Har Du Lyst til den komiske Genre, saa øv Dig efter nedenstaaende Billede.

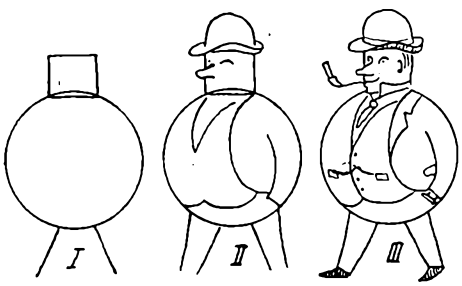

Fig. 2.

Tag en Femøre, en Pilleæske eller en anden rund Genstand, streg en Cirkel af efter denne, tegn en Firkant foroven og to Streger forneden, som vist Fig. 1.

Tegn nu to Streger mere forneden, en Hat ovenpaa Firkanten, Udskæring i Vesten samt Næsen som vist Fig. 2.

Tegn derefter hele Figuren færdig som vist Fig. 3. Træk endelig den færdige Blyantstegning op med Pen og Blæk, slet de overflødige Blyantstreger ud, og Du har en velnæret Bedsteborger foran Dig.

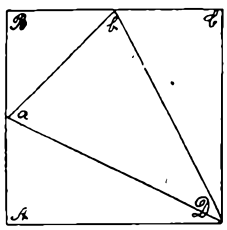

Den gaadefulde Kvadrat.

Klip af hvidt Papir en Kvadrat (en Firkant, hvis 4 Sider er lige lange og hvis Vinkler er rette).

Udvælg Dig to sammenstødende Sider f. Eks. A B og B C. Mærk Midtpunkterne a og b, træk Linierne a—D og b—D. Klip efter disse Linier Papiret i 4 Stykker. Bed nu en af Dine Venner om at lægge Stykkerne sammen saaledes, at de danner en Kvadrat, og det kan undertiden være meget vanskeligt at løse denne tilsyneladende simple Opgave.

Gaade.

Det første.

At elske sig selv er jo ikke smukt,
Dog her skal du elske dit eget;
Lad mig se, du i Hegnet faar Ledet lukt
Og indenfor fredet og heget!

Det andet.

Vi er brogede Folk og mange af Tal,
Der er dem, som kalder os fæle;
Og elsker du os lidt mer, end du skal.
Vi Penge og Tid fra dig stjæle.

Det tredie.

Skjønt ikke ret stort, det slutter dog ind
Al Verdens Riger og Lande.
Slaa det bare ikke i Vejr og Vind,
Mem gjem det smukt i din Pande!

M. M.

„LAND OG BY“

Historien om en døv Mand og en Hemmelighed.

Tegnet af den engelske Tegner Batemann.

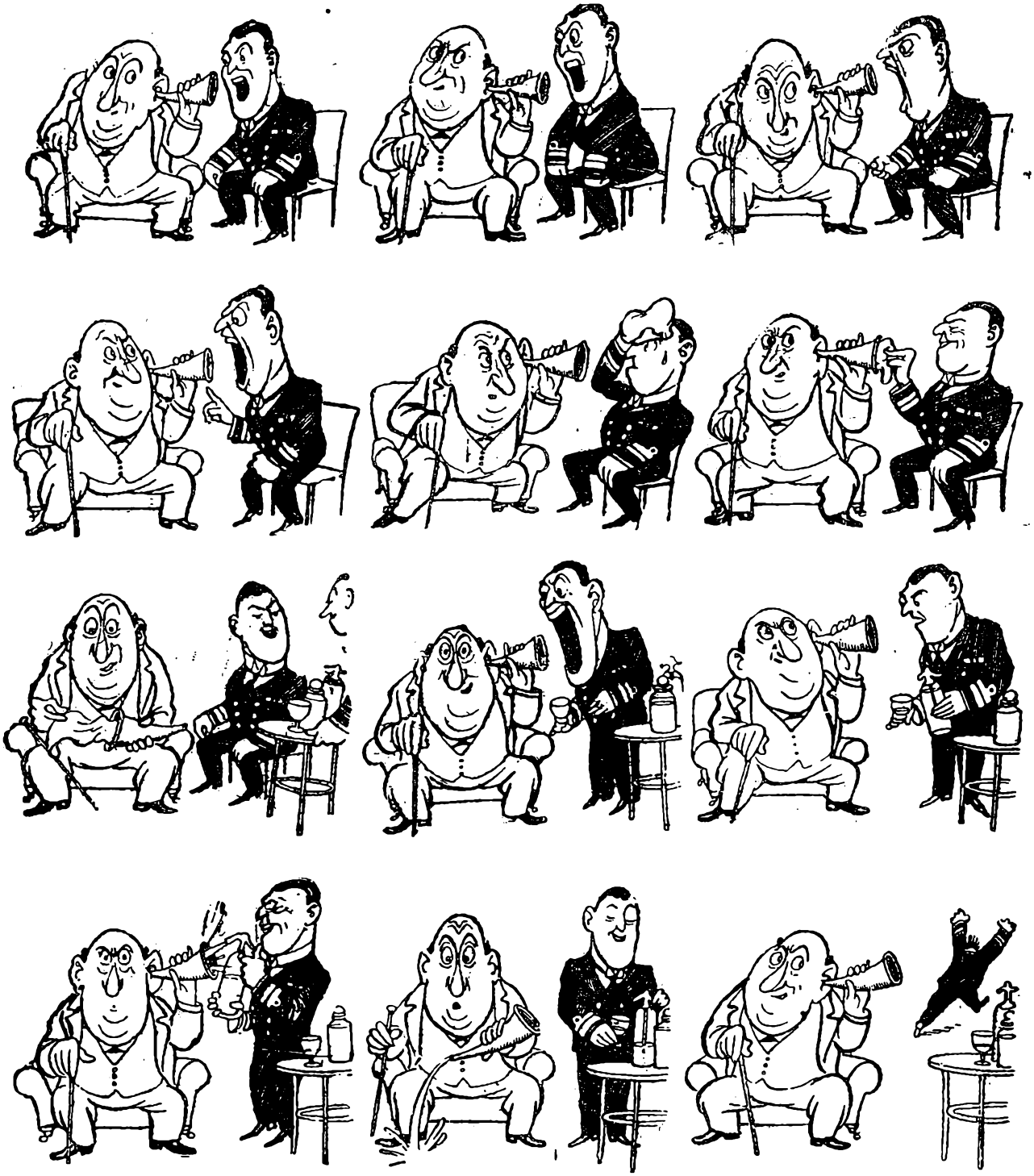

Administration, Expedition: Valdemarsgade 10, København B., Telefon 9192, 9193. Annonceexpedition: Telefon 9122
H. Meyers Bogtrykkeri, København